

IT-TRIBUNAL GHAL TALBIET ŻĠHAR

Ġudikatur

AVV. JULIANA SCERRI FERRANTE

Seduta tat-Tlieta, 26 ta' Settembru 2023

Talba numru 103/2020SFJ

WESTWOOD CO. LIMITED (C46738) FIL-KUMMERĊ BHALA “THE PROFESSIONALS”

vs.

ETHELBERT XUEREB (30587M) U MARISA MANGION (260183M)

It-Tribunal:

Ra l-Avviż tat-Talba pprezentat mis-soċjetà attriċi fid-29 ta' Mejju 2020 li permezz tagħha talbu li l-konvenuti jkunu kkundannati jhallsuhom is-somma ta' elf u tlett mija u tnejn u erbgħin Ewro u sitta u disgħin ċenteżmu (€1,342.96) rappreżentanti bilanċ minn somma akbar dovuta lill-istess soċjetà attriċi għal *laminated flooring* ordnat mill-konvenuti;

Ra r-risposta b'kontro-talba pprezentata mill-konvenuti rikonvenzjonanti fl-1 ta' Frar 2021;

Ra r-risposta tal-atturi rikonvenzjonati għall-kontro-talba, liema risposta giet ipprezentata fis-17 ta' Frar 2021;

Ra li l-konvenuti rikonvenzjonanti ressqu l-eċċezzjoni tal-*lis alibi pendens* billi qalu li kien hemm kawża pendent quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur;

Ra d-digriet tal-5 ta' April 2021 li permezz tiegħu ordna li sabiex issir ġustizzja fis-sustanza tal-każ u sabiex it-Tribunal ikun jista' jeżamina sewwa u kif jixraq jekk tistax tiġi milqugħa l-eċċezzjoni relattiva, il-konvenuti għandhom, fi żmien ġimghatejn minn meta jirċievu dan id-digriet, jipprezentaw:

- i. Kopja awtentikata tal-Avviż tat-Talba jew att promotur simili pprezentat quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur; u
- ii. Kopja awtentikata tar-Risposta jew att simili pprezentat quddiem it-Tribunal tal-Konsumatur.

Ra li skont il-verbal tat-8 ta' Ġunju 2021, kien biss f'dik is-seduta li l-avukat tal-konvenuti rċieva kopja tad-digriet tat-Tribunal tal-5 ta' April 2021;

Ra n-nota tal-konvenuti tat-18 ta' Ġunju 2021 li permezz tagħha ottemperaw ruħhom mad-digriet datat 5 ta' April 2021;

Ra s-sentenza preliminari tiegħu tat-2 ta' Lulju 2021 li permezz tiegħu iddispona mill-eċċezzjoni relattiva billi sejjaħ sabiex tinstema' quddiemu l-kawża fl-ismijiet inversi li gġib in-numru CCT/92/20 li kienet tinsab pendenti quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur.

Sema' l-provi, ra d-dokumentazzjoni kollha, u ra li l-kawża thalliet għas-sentenza għas-26 ta' Settembru 2023.

Konsiderazzjonijiet tat-Tribunal

Il-kwistjoni kollha hija dwar it-twaħħil ta' *parquet* fil-fond tal-konvenuti. Is-soċjetà attriċi tgħid li fadlilha tithallas l-ammont reklamat (€1,342.96) filwaqt li l-konvenuti jopponu t-talba billi fil-fehma tagħhom, sar xogħol ħażin li kkawża ħsarat fil-fond tal-konvenuti. Il-konvenuti jallegaw ukoll li x-xogħol ma kienx skont il-kwalità pattwita u ħa ferm aktar miż-żmien li kien mistenni li jjeħu.

Il-konvenuti pprezentaw kontro-talba li permezz tagħha talbu li s-soċjetà attriċi tkun ikkundannata thallashom is-somma ta' €3,280 (li minnhom €2,000 kien l-ammont imħallas bhala depożitu għax-xogħol u €1,280 bhala l-ammont illikwidat tad-danni kkawżati).

Qabel xejn, it-Tribunal josserva li l-partijiet jaqblu li l-*parquet* in kwistjoni tqiegħed, gie maqluġh, u tqiegħed mill-ġdid. Dak li l-partijiet ma jaqblux dwaru huwa għaliex il-*parquet* nqala' wara li kien tqiegħed.

It-Tribunal jirreferi għall-ittra tal-Perit Krista Xuereb (*fol.* 182) u din l-ittra tgħid hekk (enfasi tat-Tribunal):

*“**I've been informed** that right after the installation of the parquet flooring there was an issue with the vapour barrier and the parquet flooring had to be removed and re-installed. **It seems** that the edges of the panels may have been damaged during the reinstallation. The panels have an integrated snap-together sistem. Some of the edges are lifted, others are loose, as shown in the photographs attached.”*

Huwa ċar li l-Perit Xuereb spezzjonat ix-xogħol wara li dan reġa' tqiegħed. Fil-fatt, in eżami (fol. 137) hija tgħid li qabel inqala' l-*parquet*, il-konvenuti kienu kuntenti bix-xogħol. Hija implikat ukoll li meta xi haġa tiġi maqluġha u titqiegħed mill-ġdid, jinqalġu l-problemi.

Il-konvenut Ethelbert Xuereb xehed (fol. 145) li għall-ħabta tal-festa ta' Santa Marija tas-sena 2019, huwa nforma lil Anthony Zerafa (direttur tas-soċjetà attriċi) li l-*parquet* “*tela' kollu*”. Xuereb kompli jgħid li Zerafa mar fil-fond u aċċetta u ammetta li sar żball, u mbagħad beda l-proċess biex il-*parquet* jinqala' u jerga' jitwaħħal.

L-*e-mail* li tinsab a fol. 119 tal-proċess, mibgħuta minn Ethelbert Xuereb lis-soċjetà estera Alpod, jġigifieri l-manifattur, tindika li l-konvenut Xuereb jaċċetta li d-difetti bdew jidhru meta s-soċjetà attriċi, fuq insistenza tal-konvenut, qalgħet il-*parquet* li kien diġà twaħħal u reġgħet waħħlitu.

Fil-fehma tat-Tribunal, il-perit imqabbdha mill-konvenuti tikkontradixxi dak li xehed il-konvenut Xuereb. Ma jistax ikun li l-perit tgħid li l-konvenuti kienu kuntenti bix-xogħol, imbagħad il-konvenut stess jgħid li ma kienx kuntent bix-xogħol. Il-konvenut Xuereb qal li x-xogħlijiet tal-ewwel installazzjoni tlestew għall-ħabta tal-festa ta' Santa Marija, u għalhekk dan ifisser li l-allegati difetti rriskontrati minnu feġġew kważi minnufih, jew f'temp ta' granet.

Id-diverġenza bejn il-partijiet dwar il-kwalità tax-xogħol għandha l-għeruw tagħha fil-kwistjoni dwar l-*underlay*, jġigifieri l-materjal sottostanti li allegatament kellu jitqiegħed qabel il-*parquet*, sabiex imbagħad il-*parquet* jitqiegħed fuqu. Il-konvenut Ethelbert Xuereb qal, u addirittura ppreżenta prova, li huwa kkomunika mal-manifattur tal-*parquet*, li jidher li kienet xi kumpannija fis-Serbja, li rappreżentant tagħha qallu tramite *e-mail* li huma ma kinux jirrakkomandaw li jsir *underlay* taħt il-*parquet* li huma jimmanifatturaw. L-*e-mail* li jinsab a fol. 116, li huwa minn Damjan Petrovic, mis-soċjetà estera Alpod d.o.o., jgħid li huwa kkomunika ma' Anthony Zerafa u rċieva ritratti mingħandu u safejn seta' jara hu, minn dak kollu li sema', m'hemm xejn hażin fil-materjal li s-soċjetà estera Alpod issupplixxiet lis-soċjetà attriċi.

Min-naħa l-oħra, Anthony Zerafa, direttur tas-soċjetà attriċi, spjega li meta n-nies tiegħu marru jwaħħlu l-*parquet* fil-fond tal-konvenuti, bdew jagħmlu *plastic underlay*. Huwa jgħid li wara f'it tal-ħin, Ethelbert Xuereb beda jgerger dwar il-*plastic underlay* u jgħid li mhux suppost jintuża dak. Zerafa qal li Xuereb qalilhom li suppost sar tip differenti ta' *underlay*, iżda Zerafa spjega li t-tip ta' *underlay* li semma' Xuereb ma kienx addattat għall-*parquet* li ordna Xuereb. Zerafa kompli jispjega li wara li l-ħaddiema tas-soċjetà attriċi qiegħdu l-ewwel partijiet tal-*parquet* u telqu mill-post sabiex ikomplu x-xogħol f'gurnata oħra, Xuereb mar fix-*showroom* tas-soċjetà attriċi u xtara tip differenti ta' *underlay*, imbagħad qala' xi biċċiet mill-*parquet* diġà mwaħħal u l-*plastic underlay*, u minflok poġġa l-*foam underlay* li kien xtara huwa stess. Il-konvenut Xuereb qatt ma ċaħad dan.

Jekk Xuereb qala' l-*parquet* li tqiegħed mill-ħaddiema tas-soċjetà attriċi, ikun jagħmel sens li l-Perit Krista Xuereb tosserva li saru xi ħsarat fil-*panels* tal-*parquet* – tenut kont li m'hemmx provi li Ethelbert Xuereb kien jifhem f'dan ix-xogħol jew esperjenzat fih. Għalhekk, it-Tribunal huwa inklinat li jemmen lil Zerafa f'dan ir-rigward. Inoltre, dan jikkombaja ma' dak li xehed Anthony Zerafa, meta huwa qal (fol. 63) li Xuereb “*bagħbas ix-xogħol tagħna*.”

In kontro-eżami, Anthony Zerafa spjega (fol. 102) li eventwalment is-soċjetà attriċi qalgħet ix-xogħol li kienet diġà għamlet billi Ethelbert Xuereb baqa' jilmenta dwar l-*underlay*, u għalhekk

is-soċjetà attriċi reggħet qalgħet kollox biex tara jekk l-*underlay* kienx ser sewwa, u rriżultatla li fil-fatt, kien sar sewwa. M'hemmx għalfejn wiehed ikun espert biex jikkonkludi li affarijiet bħal dawn huma magħmulin biex jitwaħħlu darba u mbagħad jibqgħu hemm għal tul ta' żmien. Aktarx li ssir hsara meta dawn jinqalgħu wara li jitwaħħlu, u mbagħad jerġgħu jitwaħħlu. Għalhekk mhijiex sorpriza li dehru d-difetti li osservat il-Perit Krista Xuereb.

Kontradizzjoni oħra dwar l-istess *underlay* hija li filwaqt li Zerafa jishaq li sar jaf mill-ħaddiema tiegħu stess li Ethelbert Xuereb mar jixtri *underlay* li ma kellux jintuża għat-tip ta' *parquet* li kellu hu, Ethelbert Xuereb imbagħad saħaq li huwa kiseb parir minn min immanifattura l-*parquet*, cioè kumpannija estera, li kien jgħid li l-*parquet* ma kellu bżonn ebda *underlay*. Jekk Ethelbert Xuereb ingħata parir mill-kumpannija estera li ma kien hemm bżonn ebda *underlay*, għaliex ma ċaħadx li fil-fatt huwa mar jixtri *underlay*, u saħansitra *underlay* differenti minn dak li kienu qed jużaw il-ħaddiema tas-soċjetà attriċi?

Il-konvenut Ethelbert Xuereb ma jiċħadx li wara li telqu l-ħaddiema tas-soċjetà attriċi (meta kellhom imbagħad jirritornaw f'xi gurnata oħra), huwa interferixxa max-xogħol imwettaq minnhom.

Matul il-kawża, sar ħafna enfasi fuq il-fatt li l-Perit Gilbert Bartolo ma daħalx fil-fond u allura ma setax jara x-xogħol biex jiċcertifikah. It-Tribunal jenfasizza qabel xejn li minn imkien ma johrog li l-liġi teħtieġ li xogħol bħal dak ikun iċcertifikat minn perit. Inoltre, il-Perit Bartolo xehed ċar (*fol. 96*) li meta kien imqabbað sabiex jeżamina x-xogħol, u mqabbað fuq inkarigu ta' Anthony Zerafa, għalkemm ma thalliex jidhol fil-fond tal-konvenuti, meta nfetaħ il-bieb tal-fond seta jara mal-entrata, kif seta', l-kwalità tax-xogħol "*ma kinitx tidher ħażina, anzi kienet tidher tajba...*"

It-Tribunal ra r-ritratti pprezentati mill-konvenut stess (*fol. 166 u 167*) u mad-daqqa t'għajn, billi t-Tribunal mhuwiex xi espert fil-materja, mhuwiex qiegħed jara *parquet* mqabbeż jew xogħol ħażin. Minn dak li jista' jara t-Tribunal, il-wiċċ tal-*parquet* huwa lixx. Inoltre, it-Tribunal qiegħed jifhem li r-ritratti *a fol. 179 u 180* ittieħdu wara li l-*parquet* gie maqluġh u mpogġi mill-ġdid, u hemm allura beda jidher li l-panels tal-*parquet* ma kklippjawx ma xulxin kif suppost. Pero dan gie spjegat mill-Perit Krista Xuereb, li qalet ċar u tond li huwa mistenni li jkun hemm il-problemi meta xogħol jinqala' u jitpogġa mill-ġdid.

It-Tribunal lanqas ma jħares b'ħarsa ħelwa lejn il-kontro-eżami li sar lill-Perit Bartolo. Kien ovvju *ab initio* li fl-ittra tiegħu (u mhux ċertifikazzjoni tax-xogħlijiet kif donnhom riedu jgħidu l-konvenuti) li tinsab *a fol. 78* tal-proċess, il-Perit Bartolo qal li saret *site visit* u "*brief visual inspection*" li matulha ma seta jinnota ebda difetti fil-*parquet* fl-entrata u fil-*hall/living area* tal-fond. Huwa qal ċar li ma thalliex jidhol fil-fond u allura seta' biss jagħmel spezzjoni qasira viżwali mill-pożizzjoni fejn kien. Ma kienx raġonevoli li ssir lill-perit id-domanda jew kument: "*Ma ġejtx mogħti ċans titkellem, pero ġejt mogħti ċ-ċans li tiċcertifika x-xogħlijiet li saru.*" Il-Perit Bartolo kien diġà qal li l-konvenuti ma tawhx ċans jintroduċi ruħu u kien diġà qal li l-ispezzjoni qasira li għamel kienet spezzjoni qasira viżwali mill-*punto di vista* tiegħu. Ma kienx hemm bżonn li jkun attakkat bħallikieku biex wiehed jipprova jgħid li l-osservazzjonijiet tiegħu kienu foloz.

It-Tribunal qiegħed jifhem, mill-provi pprezentati, li l-unika raġuni li kellu jinqala' l-*parquet* kien għaliex dan għal xi raġuni m'għogobx lil Ethelbert Xuereb. It-Tribunal ma jista' jsib ebda raġuni ogġettiva li għaliha kellu jinqala' l-*parquet*. M'hemmx rapporti ta' esperti li jgħidu dan. Imbagħad, l-ittri jew rapporti tal-periti kif ukoll ix-xhieda tagħhom ma jindikaw b'ebda mod li sar xogħol

ħażin. Anzi, l-unika indikazzjonijiet li hemm huma li jekk il-*parquet* kellu xi difetti, kien jaħti biss għalihom il-konvenut Xuereb billi kien hu li nsista li l-*parquet* digà mqiegħed jerga' jinqala', u dan għal raġunijiet li t-Tribunal ma jstax isib fil-provi pprezentati. Fi kliem ieħor, il-konvenuti qed jippretendu li wara li huma nsistew li jinqala' l-*parquet* digà mqiegħed (meta m'hemmx provi li kellu difetti), is-soċjetà attriċi tagħmel tajjeb għall-ħsarat jew ineżattezzi li rrizultaw fil-*parquet* meta dan reġa' tqiegħed – u dan meta kemm il-Perit Krista Xuereb kif ukoll is-sens komun jiddettaw li diversi affarijiet, fosthom il-*parquet*, ma jeħlux sewwa t-tieni darba. Dan, ovvjament, għar-raġuni li oġġett bħal dak mhuwiex magħmul biex jitpoġġa, jinqala, u jerga' jitpoġġa, iżda biex jitqiegħed darba biss u jibqa' hemm.

Għalhekk, it-Tribunal huwa tal-fehma li t-talbiet tas-soċjetà attriċi għandhom jintlaqgħu.

Għal dak li jirrigwarda l-kontro-talba, il-konvenuti qed jippretendu li jieħdu lura l-ammont imħallas minnhom għall-*parquet* kif ukoll l-ammont ta' €1,280 kif indikat fl-ittra tal-Perit Krista Xuereb. Billi t-Tribunal qiegħed jikkonkludi li s-soċjetà attriċi għandha tieħu l-ammont pretiż minnha, huwa ovvju li l-konvenuti rikonvenzjonanti m'għandhomx jieħdu l-ammont ta' €2,000 lura (jigifieri d-depożitu). Inoltre, it-Tribunal mhuwiex tal-fehma li s-soċjetà attriċi kkawżatilhom xi ħsarat. Anzi, jekk kien hemm ħsarat, dawn saru bi ħtija tal-konvenuti stess meta dawn insistew li jerga' jinqala' l-*parquet* meta ma kienx hemm bżonn.

Deċide

Għaldaqstant, wara li sema' l-provi, it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi din il-kawża billi:

- i. Jilqa' t-talbiet kollha tas-soċjetà attriċi u konsegwentement jikkundanna lill-konvenuti solidalment sabiex iħallsu lis-soċjetà attriċi s-somma ta' elf u tlejt mija u tnejn u erbghin Ewro u sitta u disgħin ċenteżmu (€1,342.96) bl-imgħax dekorribbli mis-6 ta' Settembru 2019 kif mitlub u kalkulabbli b'rata mhux oġġla mir-rata massima permessa skont il-liġi;
- ii. Jiċħad l-eċċezzjonijiet kollha tal-konvenuti;
- iii. Jiċħad il-kontro-talba tal-konvenuti rikonvenzjonanti;
- iv. Jikkundanna lill-konvenuti sabiex iħallsu lis-soċjetà attriċi l-ispejjeż kollha konnessi mal-ittra ufficjali numru 2255/2019.

L-ispejjeż tal-kawża jithallsu interament mill-konvenuti.

AVV. JULIANA SCERRI FERRANTE
B.A., L.P., Mag. Jur. (Int. Law), LL.D.
Ġudikatur